

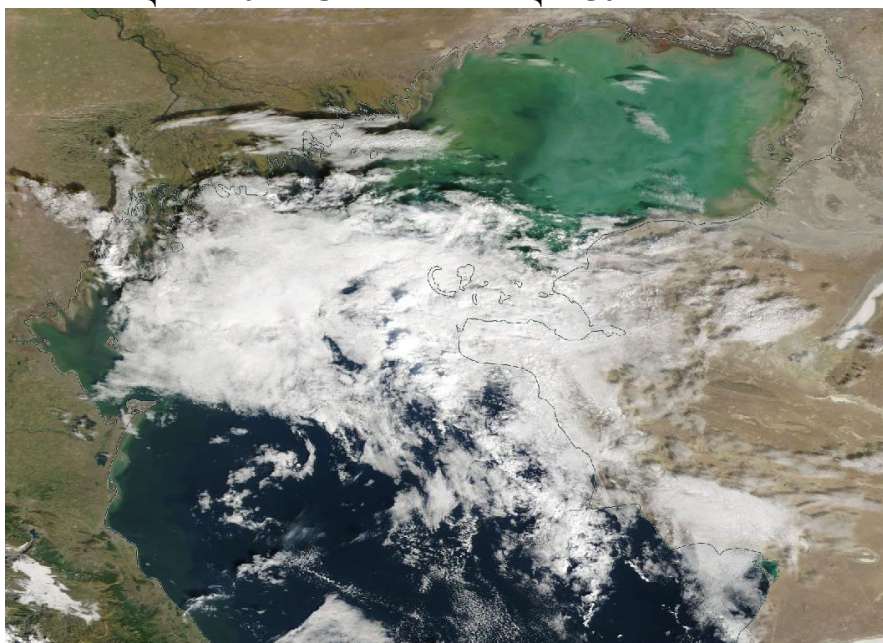

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«КАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №41 БЮЛЛЕТЕНІ

2026 Ж. 8 – 13 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ – ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

1-сурет. 2026 ж. 8 қазан ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің
NASA/GSFC фотосуреті

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

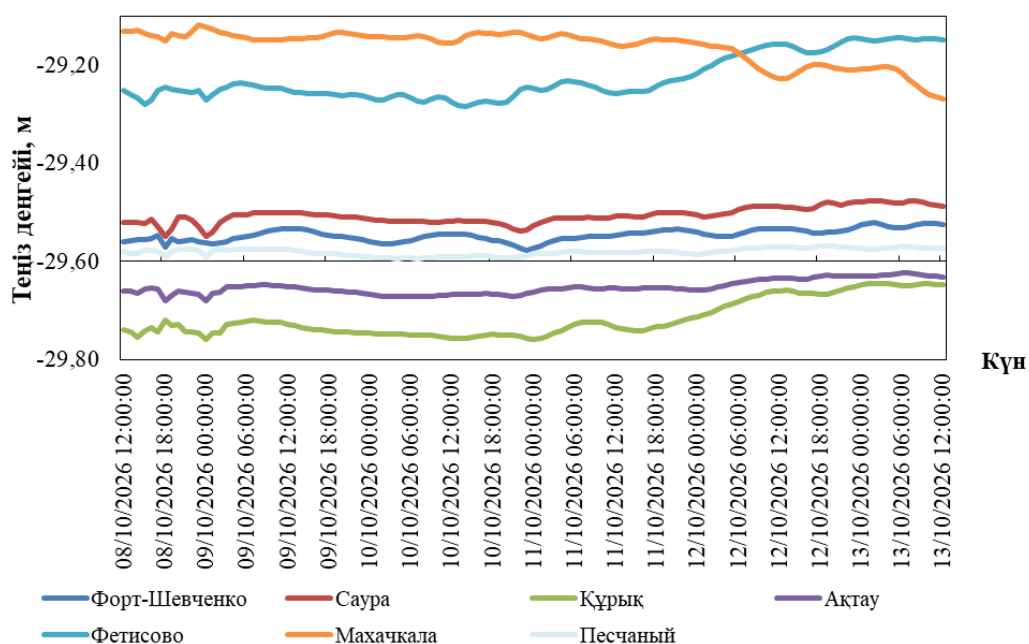
Каспий теңізінің ортаңғы бөлігінде **Махачкала** станциясында теңіз деңгейінің **15 см-ге** дейінгі ауытқуымен, минус 29,12 м БЖ белгісінен минус 29,27 м БЖ белгісіне дейін желшегерме-желкөтерме құбылыстары күтіледі.

Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде **Пешной** және **Тюлений** станцияларында желшегерме-желкөтерме құбылыстары күтіледі: **Пешной** станциясында теңіз деңгейінің ауытқуы **16 см-ге** дейін, минус 28,82 м БЖ белгісінен минус 28,98 м БЖ белгісіне дейін; **Тюлений** станциясында **15 см-ге** дейін, минус 29,18 м БЖ белгісінен минус 29,33 м БЖ белгісіне дейін болады.

Каспий теңізінің ортаңғы бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

8 – 13 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 29,48 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,12 м БЖ-нен минус 29,76 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Форт-Шевченко, Фетисово Саура, Ақтау, Песчаный және Құрық аймағында теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (2-сурет).

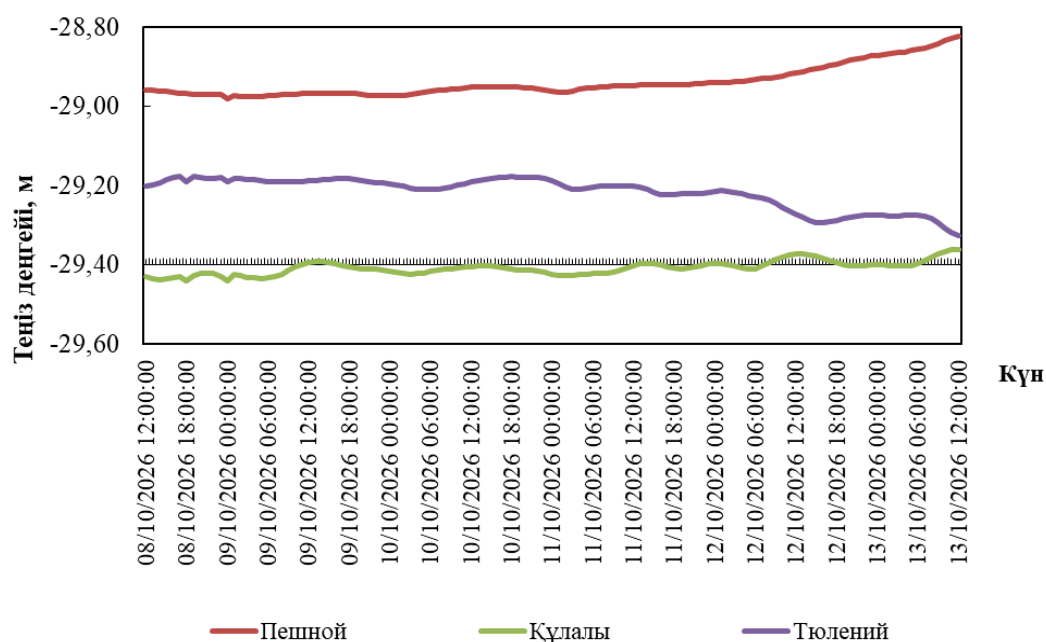

2-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

Каспий теңізінің солтүстік бөлігі

ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

Қарастырылған уақыт аралығында теңіз деңгейінің минус 29,19 м БЖ шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,82 м БЖ-нен минус 29,44 м БЖ аралығында болуы мүмкін. Құлалы, Тюлений, Пешной аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды** (3-сурет).

3-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Орта Каспий					
Форт Шевченко	-152 (-29,52)	13/10/2026 02:00:00	-158 (-29,58)	10/10/2026 23:00:00	-155 (-29,55)
Саура	-148 (-29,48)	13/10/2026 02:00:00	-155 (-29,55)	08/10/2026 18:00:00	-151 (-29,51)
Құрық	-164 (-29,64)	13/10/2026 01:00:00	-176 (-29,76)	09/10/2026 00:00:00	-172 (-29,72)
Ақтау	-162 (-29,62)	13/10/2026 07:00:00	-168 (-29,68)	08/10/2026 18:00:00	-165 (-29,65)
Фетисово	-114 (-29,14)	12/10/2026 23:00:00	-128 (-29,28)	10/10/2026 14:00:00	-123 (-29,23)
Песчаный	-157 (-29,57)	12/10/2026 20:00:00	-159 (-29,59)	10/10/2026 08:00:00	-158 (-29,58)
Махачкала	-112 (-29,12)	08/10/2026 23:00:00	-127 (-29,27)	13/10/2026 12:00:00	-116 (-29,16)
Солтүстік Каспий					
Пешной	-82 (-28,82)	13/10/2026 12:00:00	-98 (-28,98)	09/10/2026 00:00:00	-94 (-28,94)
Құлалы	-136 (-29,36)	13/10/2026 12:00:00	-144 (-29,44)	08/10/2026 18:00:00	-141 (-29,41)
Тюлений	-118 (-29,18)	08/10/2026 19:00:00	-133 (-29,33)	13/10/2026 12:00:00	-122 (-29,22)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2026 Ж. 1 – 7 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,25 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 28,96 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,47 м БЖ-не сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово, Саура, Құрық, Песчаный теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,49 м БЖ-не, ең жоғарғы мәні минус 29,05 м БЖ-не, ең төменгі мәні минус 29,85 м БЖ-не сәйкес келді.

СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
желкөтерме	49	критикалық	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	60	қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	109	аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
желшегерме	-46	критикалық	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-60	қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-104	аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

**Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.*

***Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.*

****Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2024 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.*

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел.: 279-83-12
e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
